Lămurire

Textul de față rezultă din revizuirea scrierii noastre omonime, publicate la Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, din Iaşi, în anul 2000.

Lucrarea de atunci era expresia unei cercetări desfăşurate timp de trei ani şi plecase de la ideea de a întreprinde un studiu temeinic documentat, care să înțeleagă fenomenul hipercorectitudinii sub aspectele amorsării, funcționării şi proliferării sale, în detaliu şi global. Pe măsura observării atente a formelor şi modalităților de manifestare a hipercorectitudinii, şi concomitent cu acumularea de cunoştințe şi de date, au ieşit la iveală amploarea şi profunzimea chestiunii. De aceea am decis să nu întreprindem actul temerar de a cerceta şi prezenta hipercorectitudinea la toate nivelele limbii la care apare (fonetico-fonologic, morfosintactic, lexical-semantic şi chiar stilistico-retoric), alegînd aprofundarea acesteia la nivelul fundamental şi cu referire exclusivă la palatalizarea labialelor şi la velarizare. Studiul astfel dedicat şi orientat a dezvăluit destule elemente de esență şi de principiu ale hipercorectitudinii, multe avînd curs în alte compartimente ale limbii.

O etapă definitorie pentru întreaga cercetare a constituit-o accesul la biblioteca Universității din Konstanz, unde am consultat şi studiat lucrări de fonetică, lingvistică diacronică, sociolingvistică, etnolingvistică şi psiholingvistică, din zonele anglo-americană, romanică şi germanică, la care altfel nu am fi avut acces. Ca urmare, temeiurile teoretice s-au îmbogățit, ceea ce a făcut ca materialul cules din bibliografia românească să poată fi cuprins şi înțeles dintr-o perspectivă amplă şi aprofundată.

Imediat după publicare am înțeles că textul necesita ameliorări sub mai multe aspecte – cu deosebire în ceea ce priveşte construcția şi expresia –, bogăția de material şi calitatea bibliografiei nefiind mereu valorificate conform potențialului lor intrinsec.

După aproape două decenii am considerat că am putea fi în măsură să reliefăm importanța temei, într-o modalitate mai transparentă. Creîndu-ne răgazul necesar, am elaborat ediția de față, una restructurată, recalibrată şi acomodată la rezultatele constantelor reflecții asupra chestiunii. Este o formă amendată prin adăugiri, eliminări şi reformulări, operate asupra unor secvențe de text. Principalul scop vizat a fost obținerea unei imagini corecte şi mai fin perspectivate, exprimate prin intermediul unui text limpede şi cuprinzător, coerent şi bine argumentat. După cum o vădesc bibliografia şi corpusul de material, ediția de față nu este adusă la zi, fapt care decurge din două motive.

BDD-B842-01 © 2019 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 16:13:24 UTC)

Cunoscînd evoluția bibliografiei, am considerat că revizuirea astfel orientată ar fi adus un beneficiu cantitativ – implicînd formulări şi nuanțări interpretative. Dar acesta ar fi fost mai degrabă colateral, dat fiind că preocupările ultimelor două decenii, cu directă privire la hipercorectitudine, au fost mai curînd tangențiale şi sporadice. La rîndul său, materialul produs între timp ar fi putut îngroşa rîndul exemplelor, dar fără a-l reorîndui, modifica sau îmbogăți sub aspect tipologic.

În ceea ce ne priveşte, pe parcursul noii lecturi a textului am înțeles că, în esență, concepția lingvistică şi principiile care ne călăuzesc şi pe care punem mereu temei şi cel mai mare preț au cunoscut nuanțări, nu modificări. Poate fi un semn al rămînerii în aceeaşi sferă trofică şi al stagnării. Privind la bibliografia şi la materialul ultimilor nouăsprezece ani, ar putea fi şi semn al faptului că deşi formele de manifestare ale anumitor realități pot cunoaşte expresii variate, ce pot fi imaginate sau chiar gîndite interpretativ, în esența lor, acele realități şi principiile în baza cărora funcționează rămîn identice cu sine. Ceea ce avem de făcut este doar să analizăm corect o realitate felurit nuanțată, spre a cuprinde şi înțelege esența şi principiile.

*

Pentru sprijinul de rară competență, cu generoasă constanță acordat, ne exprimăm aici gratitudinea față de colega şi colaboratoarea noastră, doamna Adina Chirilă.

Alexandru Gafton

BDD-B842-01 © 2019 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 16:13:24 UTC)